

Aan de directeur van de Raad voor Rechtsbijstand en de Minister voor Rechtsbescherming

Betreft: Knelpunten in de praktijk bij de implementatie en inwerkingtreding van richtlijn nr. 2016/800/EU van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende procedurele waarborgen voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure (PbEU L 132) per juni 2019:

Verzoek aan de Raad voor Rechtsbijstand en de Minister voor Rechtsbescherming om een aanvullende vergoedingsregeling opdat het recht op bijstand tijdens het politieverhoor ook kan worden geëffectueerd.

Rotterdam, 13 juni 2019,

mr. Reinier Feiner
FeinerIwema Advocaten
Westersingel 50B
3014 GV Rotterdam

T: 010 – 313 272 2

F: 010 – 225 102 3

M: 06 - 1829 5435

E: feiner@fiadvocaten.nl



Geachte directeur van de Raad voor Rechtsbijstand, geachte Minister voor Rechtsbescherming,

Sedert juni 2019 is het voor minderjarigen niet langer mogelijk afstand te doen van rechtsbijstand bij het politieverhoor ingevolge de implementatie van richtlijn nr. 2016/800/EU. Daarnaast (én niet ter vervanging) heeft de minderjarige de keuze om ook de ouder of een vertrouwenspersoon het verhoor te doen bijwonen. De aanwezigheid van die laatste nadrukkelijk met een ander doel, namelijk emotionele ondersteuning van de kwetsbare verdachte.

In het kader van de borging van de rechten van minderjarige verdachten is de verplichting toe te juichen. Echter, de verantwoordelijk om hiervoor een adequate regeling en vergoeding te realiseren is vooralsnog niet genomen. De advocatuur vraagt u met klem op zeer korte termijn te komen tot een adequate regeling en adequate vergoeding. Hieronder wordt dit standpunt nader toegelicht.

“De toename van kosten voor gesubsidieerde rechtsbijstand is een gevolg van de omstandigheid dat de richtlijn niet langer afstand van rechtsbijstand toelaat, zo beantwoord ik de vragen daarnaar van de leden van de VVD-fractie. Deze leden vragen hoe de verwachte structurele extra kosten van het wetsvoorstel voor de gesubsidieerde rechtsbijstand zijn berekend. Bij de berekening is aldus uitgegaan van het aantal gevallen waarin naar huidig recht wel nog afstand kan worden gedaan van verhoorbijstand en na inwerkingtreding van dit implementatievoorstel niet meer. De berekeningswijze op zichzelf is niet aan de Nederlandse Orde van Advocaten voorgelegd. Wel is met het voorstel nadrukkelijk gevolg gegeven aan een constatering die naast door de Nederlandse Orde van Advocaten ook door andere adviesorganen is gedaan. Die constatering houdt in dat van het recht op rechtsbijstand in gevallen waarin de minderjarige wordt aangehouden en opgehouden voor verhoor, volgens de richtlijn geen afstand kan worden gedaan.”¹

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 35 116, nr. 6, p. 19

Forfaitaire vergoeding verhoorbijstand is gebaseerd op het bijwonen van een enkel verhoor

In de praktijk levert dit voor de advocaten die deelnemen aan het strafpiket minderjarigen een onevenredige belasting van hun praktijk op. Immers, de huidige forfaitaire regeling gaat uit van een vergoeding ad 1,5 punt (ongeveer € 150,- bruto) voor het geven van rechtsbijstand aan een aangehouden verdachte voor een feit waarvoor voorlopige hechtenis mogelijk is. Slechts in een beperkt aantal verdenkingen van zeer zware misdrijven is de forfaitaire vergoeding 3 punten (ongeveer € 300,- bruto).

Dit is ongeacht:

- De duur uur en lengte van het verhoor en;
- het aantal verhoren in de periode van ophouden voor verhoor (9 uren) en;
- Inverzekeringstelling (3 x 24 uren).

Daarnaast:

- in veel gevallen duren de verhoren langer dan 1,5 uur; en
- bij minderjarigen wordt naast het gerichte verhoor ook een uitgebreid zogenaamd sociaal verhoor afgenomen (school, thuissituatie, vrienden, etc.)
- Naast de normale verhoren dient nu ook bij het verhoor van de hulp-OvJ ter gelegenheid van de inverzekeringstelling een advocaat aanwezig te zijn;
- is er sprake van een reistijd (heen en terug gemiddeld altijd langer dan een half uur) en;
- een wachttijd (vooraleer men in het cellencomplex daadwerkelijk in verhoor kan).

In veel gevallen is er sprake van meer dan 1 verhoor of meer dan 2 verhoren. Voorts is de mogelijkheid om opvolgende piketmeldingen te accepteren praktisch gezien problematisch. De huidige praktijk zou ertoe kunnen leiden dat piketadvocaten slechts 1 of 2 meldingen kunnen accepteren en derhalve het aantal advocaten per dienst zou moeten worden uitgebreid. Problematisch hierbij is dat het dan nog vaker zal voorkomen dat een advocaat een lege agenda maakt zonder dat er een piketmelding komt.

Er bestaat nog immer geen praktische afgestemde werkwijze over bijvoorbeeld de totstandkoming van afspraken tussen recherche en advocaten om de verhoorbijstand te kunnen effectueren. Hierin hebben de dienstdoende advocaten louter verplichtingen, maar bestaan géén rechten om in afstemming met de politie te komen tot effectieve en efficiënte afstemming.

Niet zelden is het mogelijk voor het 1^e verhoor, gelijk bij acceptatie van de melding met de recherche een afspraak te maken voor een tijdstip voor verhoor. Tweede en opvolgende verhoren worden vaak betrekkelijk kort voor de door de recherche gewenste start van het verhoor doorgebeld en organisatorisch is dit soms nagenoeg onmogelijk te realiseren.

Van de gespecialiseerde jeugdrechtadvocaten wordt voorts verwacht de agenda gedurende deze periode vrij te houden, althans vervanging te regelen wegens oproepbaarheid voor de onzekere gebeurtenis dat een piketmelding volgt. Echter, een vervanger zou dan kosteloos moeten inspringen en ook kosteloos zijn agenda vrij moeten houden. Dit geldt dan voor 9 uren en de opvolgende drie dagen.

De minister voor rechtsbescherming heeft bij de analyse over de praktische consequenties van de verplichting tot bijstand bij elk verhoor onvoldoende rekening gehouden met de vraag of jeugdrechtadvocaten hiervoor ten minste een (redelijke) vergoeding krijgen. Voorts lijken de politie en het OM de verantwoordelijkheid voor de effectuering van de rechten van de minderjarige verdachte eenzijdig bij de advocatuur te leggen. De verantwoordelijkheid van de Staat om de advocatuur hiervoor ook de mogelijkheden te geven wordt niet genomen.

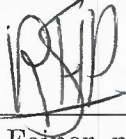
Standpunt advocatuur

In redelijkheid mag nu niet van jeugdrechtadvocaten worden verwacht langer dan 1,5 uur aanwezig te zijn bij een verhoor, zolang de minister geen adequate vergoeding hanteert in verband met de nieuw geïmplementeerde werkwijze. Wij vragen de minister derhalve met spoed in deze kwestie te komen tot een financiële regeling die recht doet aan de effectuering van de plichten die voortkomen uit de richtlijn.

Mocht u geen uitvoering willen geven aan dit verzoek dan zullen de gespecialiseerde advocaten in overweging nemen en masse hun verplichting te beperken tot hetgeen waartoe de overheid hen in redelijkheid in staat stelt.

Als daardoor de rechten van de minderjarige verdachte worden geschonden, handelt de Staat in strijd met de richtlijn en aldus in strijd met de belangen van de minderjarige verdachte.

Met vriendelijke groet,



Reinier Feiner, mede namens

Vereniging Jeugdrechtadvocaten Rotterdam (VJAR)

Roosmarijn van Leur (voorzitter)



Vereniging van Nederlandse Jeugdrechtadvocaten (VNJA)

Cindy Koole (voorzitter)



Haagse Vereniging van Jeugdrechtadvocaten (HVJA)

Bastiaan de Bruijn (voorzitter)



Jeugdrecht Advocaten Amsterdam (JRAA)

Ilkay Nefin Güçlü (voorzitter)

